

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Ara évnegyedre 3 fl. o. s. Hirdetési ár: négyhét napos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatálnál kezelik.
A nyilvántartási czikkok sora után 15 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középtetza, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

A „K. KÖZLÖNY”

oct.—decz. folyamára.

Előfizetési ára:

Egészévre 12 forint.

Félévre 6 „

Évnegyedre 3 „

Az előfizetési pénz jelen hó végéig
kiadónk Stein János középtetzaai kereske-
désébe rendes posta útján beküldhető.
Kolozsvárt, sept. 12. 1864.

A „K. K.” szerkesztősége.

A közvetítő pártól.

I.

(D) Utóbbi időkben különböző hírek ke-
ringettek ministeri válságról, mely az osztrák
belpolitikának is újabb irányt adna, európai
titkos agitatorról, mely a forradalommal de-
magogiával s renanizmussal szembe állítja a
legitimitást, az arisztocrátiát és katholicizmust;
ezen újabb politikai lendület támogatására
alakuló pártokról az ó conservatívek sorából
Magyarországon, híresztelék, hogy az állam-
minister azért utazott el ily késő időn a für-
dőkire, mert a ministeriumban kiütközött viszály
elől akart egy időre menekülni stb.

Hogy az államminister és külügyminister
gr. Rechberg között elejétől fogva volt nézet-
különbség, azt jórészt tudjuk; a külügymi-
nisternek a Reichsrathban tett nyilatkozatai is
elég kimutatták annak idejében, hogy ő
nagyobb rokonszenvet érez a magyar nemzet
legitim szempontjához, mint az államminister.
Általában az osztrák főurak közt több rokonsz-
env nyilatkozott ekkor mindazon kötele-
kek iránt, a melyek legitim alapokon a ma-
gyar királyságot Austriával összekötve ennek
nagybatalmi állását oly fényes sikerrel bizto-
síták a legutóbbi belviharokig.

Tudjuk azonban, hogy a dán kérdés al-
kalmával ama ministeri viszály ki lön egyen-
lítő, s míg a külügyminister egész külpoli-
tikájában úgy a hesseni, mint a schleswig-
holsteini ügyben a legitimítást és jog-folyto-
nosságot politikáját követte, nem állá utját,
hogy az államminister az általa megalapított
alkotmánytheoriát belátása szerinti eszközök-
kel ültesse át a magyar királyságba s annak
tartományaiiba.

Jól emlékeztetünk azon momentumra, mi-
dön az államminister ur kinyilatkoztatta gróf
Hartig s több a magyar legitim szempontnak
engedő osztrák főurakkal szemben, hogy ő
exclja az uralkodó felség teljes beleegyezését
bírvá viendi át reformjait.

Egyszerre vége szakadt az addig suttogott
kabinet vizsálynak, gróf Rechberg többé nem
látta magát a külpolitikában a belpolitika ál-
tal gátolva; az erdélyi országgyűlés létre jött,
Horvátország rendszeresebben készítették az-
óta a reformok elfogadására, s gr. Forgács
is, ki a magyar kérdésben antagonizmust
folytatott, állásától el lön mozdítva, s az új
kancellár, gróf Zichy octroyozások után
kezdi már újra-szervezni Magyarországi igaz-
ságszolgáltatását s közigazgatását oly irány-
ban, a mint ez Erdélyben előrehaladt.

Ezen pillanatokban mégis egy újabb köz-
vetítő párt alakulásából részint azt következtet-
ték, hogy a legitim és centralista eszmék közt
újabb meg hasonlítás lett a központon, össze-

kötötték e hirt az államminister ur elutazá-
sával, össze az európai legitimisták titkos
mozgalmával, melyet a szent szövetség fel-
újulásának előhíre előzött meg.

Hogy Európában Bismark gróf erőlyes
föllépése, Lengyelország véres elbukása foly-
tán a napoleoni politika jelentékeny kudarcza
miatt, kezdett készülni valami, azt mi is ta-
gadhatlannak látjuk, hogy azonban ama köz-
vetítő párt, a mely a „P. Hirnök”-ben lel-
től közegét valamely biztos háttérre támasz-
kodnék az osztrák kormánykörökben, azt nem
bíhetjük, ha a bécsi lapok és pesti hivatalos
lap legutóbbi nyilatkozatait fontolóra veszszük.

Ezen alakulások hirdettét párt éppen nem
foglalja magában a magyar conservatív pár-
tot, mely köztül egy erősebb, és jelentéke-
nyebb rész az 1848-i eszméket annyival ke-
vesébbé ignorálja, mert még az octoberi di-
ploma is elismerte a jogfolytonosságot, s amaz
országgyűlés határozmányainak csak is némely
pontjaira nézve jelenté ki a revisio szükség-
ességét.

Ezen jogelismerés tettelesen is gyakor-
latba vétetett, midőn a megye bizottmányok
azon törvény rendszabályai szerint alakítottak
meg, s az országgyűlés is azon törvény
értelmében minden octroy nélkül hivatott össze.

Az ó-conservatívek legnagyobb része el
nem fogad oly politikát, a mely visszalépés
lenne még az octoberi diplomától is, s ellen-
kező közzogi elveket állítana fel azzal is, a
mely Austriában a ministeri formában, s a
tartományok egyesült képviselőletében lel-
te kifejezését.

Ama hirdettét közvetítő pártól hallottuk
ugyanazon hirt, mikép az közegétől előbb a
„Magyar Sajtó”-t akarta volna választani, de
a lap tulajdonosával Heckenast urral a miatt
nem egyezkedhetett volna ki, mert ez az
1848-i törvényekhez szilárdan ragaszkodott, s
oly programmat kívánt volna; most azonban,
miután ezen pártól a „P. Napló”-nak is egy
nyilatkozatát látjuk, kétkedünk abban, hogy
az magának a „P. Hirnök”-en kívül más köz-
zeget keresett volna.

A „P. Napló” felvilágosítása szerint ugyanis
a „P. Hirnök” subventiót húzott gróf For-
gácsról, e segélypénzt a gróf megszüntette,
miután a korlátoktól visszalepett, és a
„P. Hirnök”-nek nem lehet tovább fenállani,
mikor is annak régebbi pártólól újabb for-
mulázott programjokkal ama lap felségíté-
sére részvényeket szereztek.

Azt tudjuk, hogy már hónapok előtt Er-
délyben is irtak alá néhányan ily részvényt;
de hogy e párt valamely jövőt ígérő össze-
kötetésekkal bírta, azt annyival kevésbé hisz-
szük, mert a hivatalos „Sürgöny” bécsi le-
velezője is vizsautasítja azon hirt, mintha e
lap fogantatása a korlátok céljaival össze-
kötetésben állana, a centralista lapok is
egészen különböző véleményekkel vannak írá-
nyában, s a mint már említettük a „P. Napló”
sem tulajdonit annak valami újabb s fonto-
sabb szerepet annál, minthogy az eddig is
általa pártolt „P. Hirnököt” fentartta.

Most már a „P. Hirnök” előfizetési pro-
gramja is előtűnik fekszik, a melyet jövő
számunkban észrevételeink kísérete, s a la-
pok e kérdésbeni nyilatkozatainak tüzetesebb
tájékozása mellett ismertetni fogunk.

Kolozsvár, sept. 16.

(D) Hiteles helyről úgy értesültünk, mikép
szembeni körökben azon hirt terjesztetik, hogy a
magyar és székely értelmiség azon esetre, ha
már Erdély főtörvényszéke Pesten nem lehet,
inkább ohajtja, hogy az Bécsbe helyeztessék
át, miáltal az oláhok nagy befolyását a meg-

tamadott magyar birtokok védelmére nézve
inkább hiszi paralizáltatni.

Határozottan ki kell jelentenünk, hogy
nemzetünk közvéleményében e felfogásnak
semmi alapja sincs.

Mi a főtörvényszékről írott cikksorozat-
unkban felfejtettük, hogy egy főtörvényszék
legilletékesebb helyét Pesten látjuk, a hol
leend a királyság igazságügyministeriuma, ki
az igazságszolgáltatásról felelős, ha azonban
Erdély többsége ez országnak 1848 által is
fenhagyott autonómiáját merevebben akarná
fentartani az egyesülés ténye után is elismer-
jük, hogy az unio feltételeinek formulázásá-
nál kimondhatja azt is, hogy az erdélyi főtör-
vényszék székhelye Erdélyben maradjon, a
közös királyság igazságügyministerének, vagy
ha az nem lenne, országbirójának felelőssége
mellett.

Ama cikksorozatunkban azt is kimutattuk,
hogy azok, a kik Erdély unioját ignorálják,
ha az ország azelőtti törvényeit nem dobják
félre, kénytelenek a mellett szavazni, hogy a
főtörvényszék Erdélyben legyen, mert az min-
dig is itt volt, minden régebbi és későbbi tör-
vényeink szerint ezen főtörvényszék a guber-
nium levén, a kancellária csak annyiban
bírva superrevisioval, a mennyiben a király-
hoz való recursust, tehát a negyed folyamo-
dást és törvényeink fentartották, némely ese-
tekben, a kancellaria tehát soha sem fungált
mint törvényszék csak expeditora volt a leg-
főbb bírónak, a királynak.

Tehát úgy az unio után, mint régebbi tör-
vényeinkből merített felfogásunk szerint a fő-
törvényszék helyének csak is szent István ko-
ronája határain belül kellene lennie.

Es ezáltal nemcsak magunk, de az üz-
szes székely és magyar nemzet közvélemé-
nyére nézve is jót álunk, hogy csak egy
független szavazat sem volna hazánkban a
magyar elemnél, mely a főtörvényszéknek
más helyet ohajtana, mint Pestet, vagy utolsó
esetben Kolozsvárt.

Egy pár szó.

A „Korunk”-nak 89-dik számban galaczi
Buda Imrénék egy cikkét olvastam, mely a
hazaszeretet sugallatának eredménye akarna
lenni, de a reabornit értelem hazafiságát ho-
mályba állítja.

Mivel a cikk Hunyadmegyéből küldetett
be, innen kell czáfolatnak is — ha hirlapo-
domb helyet adni sziveskedné — hogy bekül-
dessék, mivel nem helyeselhetjük az irányt,
melyet Buda Imre ur czikke jelöl.

Buda Imre ur a cikkében felhalmozott
világeseeményeknek ő maga általi osztályozá-
sából azt a következtetést vonta ki, miszerint
neki a passivitas teréről azért kell lelépnie,
mert mióta a nemzet e téren foglalt állást,
ha hátra nem, előre sem ment, s jövőre a
visszaesés véghetetlen hullámszámai közt lebeg,
ha őt nem követi. Tanácsa oda megy ki,
hogy mi őt az erdélyi tartományi gyűlésbe
s talán még a reichsrathba is kövessük.

Ugy látszik galaczi Buda Imre ur ezeken
a csatátereken ohajtana magának babérokat
szerezni, azokról mondja ő, hogy inkább sze-
retné azokon magát utolsó lehetőleg védeni,
mint megszabadva elejét. Azokon már állva
képzeli magát, s az eddiginél más feliratu
zászlót lobogtatva kezeiben káltja nekünk:
„utánam előre.”

B. I. ur talán észre se vette, hogy cikké-
ben, a midőn érzelmeitől magát elragadtatva
hősnek hirdeti, a magyar nemzetet az ellen-
nek hátat fordítva rajzolta, holott ha maga
körüli jobban vizsgálódik vala, azt venné
észre, hogy maga futamodott meg s az ellen-
táborában fúja riadóját.

A romboló világeseemények, helyes osztá-
lyozás és rendezése, melyeket B. I. ur cikké-
ben felhalmozott, éppen azt tanácsolják a ma-
gyar nemzetnek, hogy ő érettek a „negatio”
terén választott hadtani állását meg ne változ-
tassa, mivel nemzetiségével egyszersmind a

sz. István koronájának drágagyöngyei mellett
áll őt, s őri saját nemzettestének gyümöl-
seit a koronát és törvényeit, az apostoli Kir.
sz. fején. Hogy mi törvényeink szabad kikö-
tőjében továbbra is megmaradjunk, fedezve
„szent István birodalmá”-nak határait, éppen
az egymást pihenés nélkül felváltó romboló
világeseemények tanácsolják s mi mindaddig a
passivitas terén maradjunk, mert szemünk látá-
sára történt, hogy trónok omlottak össze a za-
badság nevében, népek léptek harezra szabadsá-
gáért, népek igazdoltak le a szabadságért;
S a v o j á t és N i z á t foglalták el a vi-
lágszabadság érdekében. Tehát minde-
nyit csak a szabadság a rugó, s a ki mind-
ezeket végig észlelte, kevesebbet tud, mint
első pillanatban a politikáit. Ezen világese-
mények tehát nem egyebek, mint hullámszámai
a természet-rendjén átlépett elemeknek, azért
mi a „negatio” terén maradjunk alkotmányunk
alapján.

Tudja meg tehát B. I. ur, hogy a midőn
ahoz fog, hogy egy nemzetnek — magatartása
iránt — tanácsoljunk, a nemzet bölcseségét több
bölcsességgel kell bírnia. B. E. J.

Felszólítás a repce-termesz- tőkhez.

Oly szerencsétlen országban, mely távol van
a forgalomtól, hol vasut nincs, pénzhiány min-
den vállalatot meggátol s ezek miatt a keres-
kedés pang, a természet egyed a tévedt ke-
reskedők zsarolásainak van kitéve. Így va-
gyunk mi, repce-termesztők, az itteni piacon
állandóan egyedüli repce-vásárosok olajgyá-
ros Kis testvérekkel, s alig van közülnk va-
laki, ki igazságtalan eljárása ellen panasz-
kodni ne volna kénytelen; egyiknek saját biz-
tosra által átvett repcejét nem akarta kifí-
zetni a biztosra által nyugtázott mennyiségben,
mivel — mint állítja — nem találta otthon any-
nyinak; másnak hibásnak mondja legjobb
minőségű repcejét stb. stb. Soha azonban
igazságtalan eljárásban annyira nem ment
mint az idén, a midőn azoknak, kik hivogató
szavára hozzá folyamodtak, meglehetősen árat
ígért ugyan, de midőn ígértében bizva, a ter-
mesztő bevitte több szekereken repcejét, sok-
kal kevesebbet adott érte a fuvarosai által
zaklatott természetnek, még nem is azt az
okot adva, hogy nem olyan a repce mint a
mustra, hanem azt állítja, hogy leszállott a
repce ára, mi ha igaz volna is, nem lehetne
ok az alku megváltoztatására, de a mint nem
csak a lapokból, hanem magán tudósításokból
is tudjuk, nem is áll. Így tett többek közt
kapitány V...-vel, kiből a dolog még nem
érte végét; s hogy többet ne emlitsék Sz. M.-al,
kinek biztosával a repce köblét 8 frt 50 kraj-
czárával alkudta, reá kezelt adott, s mégis mi-
dön bevitték 7 frtól többet érte nem adott;
elé sem akarván adni a nála hagyott musta
repcezt, sőt nem is állítván, hogy nem olyan
a behozott repce, mint a milyent kialakított,
hanem csak azon valótlán s mindenesetre a
dologra nézve érvénytelen állítással állván
elő Sz.-nak, hogy a repce ára lement, sőt
ennél is többre ment, mert:

1) Ugyanakkor, midőn egy köből repceért
7 frtot adott, az általa ugyancsak Sz.-nak
vetni adott két köből repcezt 32 forintba szá-
mitotta be, noha közüdmás szerint nálunk
a repce köblé 16 frt-on soha se jart, s

2) Ezen repce és valami repce-pogácsa
50 ftrira rugó árért 6% kamatot, és 6%
provisiót és így e kettő után 12%,-et számi-
tott be, s ezt annak a Sz.-nak, a ki pár év-
vel ezelőtli kérésére 1200 ftrira menő követé-
lését néhány hónapig hagyta nála minden ka-
mat nélkül; s végre noha

3) A Sz. emberei a zsákokat hijába csi-
gán felhúzták, azért, hogy ő a repcezt onnan
a hui más osztályába tovább szállította, a
fizetendő összegből 1 frtot húzott le erőszá-
kosan; kár, hogy nem szállította Váradi-
g vagy Pestig, s nem ezen szállítási költséget
igyekezett betudni.

Meglátjuk, mint elégíti ki ki M. E.-et, ki-
vel alunkja a szeptemberi ár szerint van; báró
K. J.-nak pedig csak azt tanácsoljuk, hogy
ha nem akarja kapni a kialakított 3 frtot,
melyről már csufolódva azt mondta az egyik
testvér: „hogy még nem kapta azt meg”;
gondoskodjék magtárol, a hová bemenekül-
hessen a hazafelé siető fuvarosok scyllája és

a fizetés alól menekülni akaró Kiss-testvérek charitydise között.

Ha nem akarunk mindennapi zsarolásokat kitéve lenni, ezen segítenünk kell, melynek fogva ezenem felkérjük a tisztelt repozitív urakat, gyűljenek az idejűltatás alalmával össze Kolozsvárt, hol akár a kaszinó, akár a gazdasági-egylet örömmel fogja bizonyosan átadni teremét, tanácskozándók a felett, mi módon leheessen ezen a repozitív melést annyira sujtó eljárásoktól megmenekülni, s a repozitív biztos piacot megszerezni. Többen.

Dunafejedelemségi dolgok.

Annyi különösebbnél különösebb levelezések után, melyek a „K. Közlöny“ hasábjain is innen megjelentek, ime egy rövid de hiteles tudósítás az itteni nép és politikai élet köréből.

A májusi államesiny, a nép felszabadítását illetőleg bármily hangosan dicsőítették is, a nép jólétére még eddig semmit sem eredményezett, a mennyiben a jobbágyok talán még keményebb szarolásoknak van kitéve a földesurak által egész a jövő szent György napig, holott ha ez év folytán a termés bekerül s általok megmiveltetik, fel kellett volna menteni egészen a jobbágyoktól az elv és valóság következtetése szerint. E lapok nem közlik „Szabadság és despotizmus“ című értekezésünket, melyben az itteni jobbágyok állapotáról is részletesen írnak; most tehát csak annyit, hogy a jobbágyok Moldvában ökö-szám szerint kapják a földilletőséget; a négy ökrös öt falcset, a két ökrös négyet, minden falcset, melyben 2 és 1/2 pogony van, nyolc arany váltásdíjzt fizetvén, a mint ezt a hivataloktól tudom. A nép egy része óhajta várja az időt, mely a jobbágyok terhértől a valóságban is egészen felment; a más rész pedig azon véleményben van, hogy a felszabadítás ígérével csak a pénz akarják kicsikarni tőlük, hogy aztán még nagyobb rabszolgaságba jussanak. Ilyenmű vélekedések, versiók a nép élet fő mozzanatainak átalakulásakor kikerülhetlenek. A nép különben sokat bizik a jelen kormányban, tulajdonképp egyedül a fejedelemben. Azon proclamációkban, melyek május óta a népet felvilágosítottak, a statusminister neve alatt jöttek, s minden kocsmaakra felragasztottak, magyarázások olykor a papokra bízva; a nép mindentűt a fejedelem szavát ismerte fel. A bojárok helyzetét nem akarván jellemezni, csak annyit mondunk, hogy a nagyrész levert kedély-gondban él a jövőre gondolván. Mi ezt nagyon természetesen találjuk; nem volt ez nálunk magyaroknál is másképp, mivel a jobbágyok elűrlése által az uraladók, meny-nyi példát tudunk, hogy mily rázkódtatáson mentek keresztül a háztartást s anyagi jólétet illetőleg, s ez az, mely Romania föld-birtokosaira is el fog következni s ők előre érzik.

Mint Erdélyt és több országot: Romániát is ez évben nagyban sujtotta a rendkívüli esőzés és többibizni vizáradás. Nem teszünk sokat, ha azt mondjuk, hogy hidaiban és töltéseiben minden egyben kívül károsodott néhány millió. Csak a Bukarestől Brassóig menő út, mely legkülönösebb hídakkal volt ellátva, 5 600,000 aranyba került. Moldvában szintén, mint szemünkkel láttuk, minden hídak elromlottak, noha ezek már nem oly költséges építések voltak. Ez eddig az ország kára; de ki tudná e kívül előszámolni a természetnyekben okozott kárt, melynek következtetése lesz, hogy a Dunafejedelemség ez évben sokkal kevesebb és silányabb productumot adhat át a világkereskedésnek, mint előző években. A folytonos esőzés miatt még a múlt héten láttunk búza-aratást a mezőseken a Dunafejedelemség kanabánján; a keresztek beborítatlanul feketén kicziravva nagyrésze még mindig künt hevernek; a kukorica idejében meg nem kapálthatván, sokkal silányabb mint más években, s mindezek következtetése az, hogy bár az élmi szereddig nem tudtunk, az aratás sikere nem emelkedett, de bizonyosan emelkedni fog.

E lapok olvasói s a magyar közönség értesült a júniusi, de nem a júliusi roppant árvizekről, melyek főképp Moldvát sujták. Nem volt említve az itt; mily roppant jég-esések voltak Moldvában, főképp a tájon, hol magyarok laknak, sok helyt a népek úgy szólván semmi sem maradt, holott kevés levén földjük, jó időkben is szigorú elhetnek. S a sujtott néprei ügyetlenben tűnik ki egy kormány népszerűsége, s a kor felvilágosodásával baladó humanitása. Olvastuk valamelyik külföldi lapban, hogy az addó miatt az inség sujtotta nép excecaltatik, s itt az addó elengedése mellett a kormány minden faluról, a magyar falvakban sem vévén ki, lelkiismeretesen gondoskodott, 3-tól 7-8 ezer piastertig a falu nagyságához képest, a pénzt a lelkészekhez küldvén, azokra bízta az igazságos el-

osztást, mely által, midőn a népet lekütelezé, egyszersmind nemes keresztényi érzületének adta fényes bizonyosságát.

Romania minden városaiban és helyeiben a temetők eddig a templom körül lévén, a temetkezés a közegészségnek főképp városokban szoros helyeken nagy hátránya volt. Az orvosok sürgetésére folyó év április havában törvényre tétetett, hogy a városokban nyolc, a falvakban 14 hónap alatt a temetők a városokon s falvakon kívül 200 lépésre helyeztessenek. Mintán a román nép annyira ragaszkodik azon szokásokhoz, hogy halottjait közel lenni tudja, lehet, hogy e miatt lesznek a kormányok némi kellemetlenségei; de annyi áll, hogy ennél az egészségre nézve alig lehetett bölcsebb intézkedés.

A múlt évben egy krajovai román orvos felszámolta, hogy a bűjtölés következtében minden év folytán a rendes halandóságon kívül 100-tól 40 perzentel fizet Oláhország; s ennek következtében sürgeté országosan a bűjtölés megszüntetését vagy legalább lejjebb szállítását. Ez is a reformok sorába fog tartozni. A cikk egy naptárban jelent meg.

A Bukarestben elfogott néhány magyar s lengyel menekült Galaczon csak megállt, de azonnal a török partra vitetett át, noha inkább csak gyanu, mint világos tények következtében. Most tehát esendőség van a kedélyekben s a konzulátusok szobáiban; csak némi hír sütt olykor egy-egy darab fegyver mutatóba való érkezéséről, mely sejtetni hagyja, hogy talán minden zaj nélkül lesz valami.

Végül a zárdákat illetőleg, mintán a szent (!) épületek kórház, katonai lak, s gyárak, fogházakká változtattak s változtatnak át, a szerzetesek, mindkét nemet levők, nagyrészen szabad szárnyra eresztettek, még azon jötelemény sem hagyatván meg, a mit Olaszországban Victor Emmanuel a zárdák elfoglalásával a hason sorsra juttatott, s mégis a kormány ellen nem működni esküvel ígért, olasz, római szerzetesekkel történt, hogy naponként egy frankot kapnak. Itt keressen magának; a nép elég jószívű arra, hogy közte megél kormánydíjazás nélkül is. Minden volt szerzetes-templom számára úgy is két-három szerzetes meghagyatván ezek a kormánydíjazásában részesülnek.

Fogadjuk a lapok szerkesztője baráti üdvözlétünk mellett azon ígértetést, hogy azon szívességeért, miszerint egyedül ön küldi számunkra a tiszteletpéldányt a politikai lapok között, mi is ezt habár ritkán, de hiteles közlésekkel viszonzozzuk.

Galacz, sept. 7. 1864.

Szebeni dolgok.

N-Szeben, sept. 12

A tartományi gyűlés mai ülésében napirendre való áttérés előtt Obert az elnökűk kérdésint: van-e kilátás arra, hogy a 11-dik kir. javaslat egy hitelbank felállítását és a 10-dik k. javaslat a telekkönyvek bevezetését illetőleg, mielőbb tárgyalás alá kerüljön? mire elnök viszonzá, hogy értesülése szerint e felett az előmunkálatok folyamatban vannak, de nem határozhatja meg: vajon az e tárgyú előterjesztvények közlekedéséről léteznek-e.

Maager, a ki szabadságidejének lefolytatva elszökött pár nappal érkezett vissza, szóba hozza, hogy a júniusi árvizek rombolása óta Brassó közlekedése a Dunafejedelemségekkel félbe van szakadva. Az ut, mely Brassótól a tömösi szoroson s a Praova-völgyen át Bukarestbe vezet, a legnevezetesebb pont Erdély kereskedelmi közlekedésére nézve a fejedelemségekkel. Jóllehet a brassói kereskedelmi kamara folyamodása folytán a fejedelemi kormány az áradások után azonnal intézkedett, hogy az ut lehetőleg helyreállítsák, de az újabb esőzések által újabban haszonvételemre tétetett, s ámbár a közlekedést majdnem legyőzhetlen akadályok hátráltatják, a román kormány részéről majdnem semmi se történik. Szónok tüzetesebben fejtegeti az e vonalon közlekedés megakadásából származó károkat, s kinyilatkoztatja, hogy úgy küldői mint a brassói keresk. kamarakerület érdekében, mint annak elnöke, ösztönözve érzi magát a magas főkereskedelmi elnökséghez következő interpellatit intézni: a kormány érintkezésbe tette-e magát az egyesült fejedelemségek kormányával e kereskedelmi vonal helyreállítása végett? ha ez nem történt volna meg, tegye meg a kormány sietőleg utólagosan s haszon a legnyomatékosabban oda, hogy e nevezetes vonal még ez évben legalább utazható karba állítsassék vissza.

Erre következő a részletes vita az urbéri előterjesztvény felett.

A 2-22. §§. majdnem minden vita nélkül fogadtattak el. A bizottmányi javaslatnak csak azon pontjain történt változtatás, melyek a kormányjavaslatlól eltérnek, így a 6. §., mely szerint a megváltási bizottmány a földtermentesítési igazgatóság közvetlen vezetése alatt állana, Plecker indítványára a kor-

mányjavaslat szerint fogadtattak el, miszerint az ama hivatal minden befolyása alól kivétel; a 7. §., mely a megváltási bizottmány összeállítására vonatkozik szintén a kormányjavaslat szerint állapított meg. A 19. §. ellenben, mely a megváltási bizottmánytól a földtermentesítési igazgatósághoz nyit fölébeztet a bizottm. javaslat szerint fogadtattak el, a kormányjavaslat ellenére, mely a megváltási bizottmány határozatait végleges érvénnyel bíróknak tervezte. A 22. §-lyhez, mely meg határozza, hogy mihelyt a megváltási elismer-vény jogérvényre lép, az az után járó adó terhet azonnal az illető kötelezett hordozza, Vajda azon indítványt teszi, hogy a megváltott curialisták, mig kötelezettségük tart, mentessenek meg az adópótlékoktól.

Ez indítvány élénk vitát idézett elő, melynek folytán Man és Hamnea az indítvány mellett; Schmidt comes, Dr. Teutsch, Baritz, Wittstock és Zimmermann pedig ellene beszéltek. Utóbbi különösen figyelmzett, hogy ez indítvány elfogadása esetében, a kötelezettek közül egy se igyekeznék tartozását leróni a 20 év előtt.

Ez indítvány felett a határozat a holnapki ülésben várható.

N-Szeben, sept. 13.

Jegyzőkönyv megállítása után, a tartományi gyűlés mai ülésében letette a fogadtatott Konrad Moricz, ki a brassói választókörletben közlekedésről újonnan választott.

Dobrá görög-nem-egyesült püspök is megjelent az ülésben.

Azonnal olvastattak Obert és társainak interpellatioja egy új osztrák vasúthálózat ter-vel illetőleg, mely így szól:

A cs. kir. államnyomdából a kereskedelmi és népgazdasági ministerium rendeletéből szerkesztett emlékirat jelent meg, mely az osztrák birodalomra nézve új vasúthálózatot tervez; ebben meg vannak határozva azon vonalak, melyek a fenemített ministerium nézete szerint a legfontosabbaknak és a leggyorsabban megkiszitendőknek tekintendők, a mi ha más-képt nem lenne eszközölhető, az államkormány anyagi támogatása mellett a legközelebbi két vagy három év alatt biztosítandók, ellenben az említett tervben érintett többi vonalról a kamabiztosítók vagy bármely anyagi segély megtagadtatik az államkormány részéről, valamennyi az első sorban említett vonalok építése meg nem kezdett, vagy legalább végleges érvénnyel meg nem állapított. Mintán a szóban levő terv, mely az erdélyi országgyűlés határozottan kijelentett nézetével ellentézőleg nem az alvincz-brassó bodzai, hanem az alvincz-verestoronyi vonalt jelöli ki legfontosabb és leg sürgetősbnek, semmiesetre se tekinthető véglegesnek, s az, mint az előszóban is ki van mondva, még szakemberek s erre hivatott testületek véleményezése alá bocsátandó; miután továbbá a kir. főkereskedelmi és teljes joggal azon testületek közbe számítható, melyek hivatva vannak e tárgyban véleményt adni, alórltak bátrak a főkereskedelmi elnök önmaghoz azon kérdést intézni: az új osztrák birodalmi vasúthálózati terv közöltetett-e a főkereskedelmi véleményadás végett?

Elnök igéri, hogy e kérdést illető helyre eljuttatja.

Ezután napirendre tértek át. Vajda indítványa felett kellett volna szavazni; de indítványtevő bővebb indoklás után nem remélvén támogatást, visszavonta indítványát.

Elnök tárgyalás alá bocsátja Gaetanának a múlt ülésben tett indítványát, mely szerint a megváltási bizottmány s minden költség a földtermentesítési alap által lennének fizetendők.

Plecker és b. Salmen ezen indítvány ellen nyilatkoznak, mivel ama pénzalapnak még nagyobb terhelése nem ajánlható.

Schmidt szász ispán ellenben pártolja az indítványt azon okból, hogy könnyítessék a curialisták sorsa, a kik különben is önmagukat váltják meg.

Muresianu ürvend, hogy ez indítványt a közérőlt is egy ily fontos szavazat támogatja.

Azonban a kormány képviselője ezen indítvány ellen emelt szót, mintán 1856-ból van egy érvényben levő rendelet, miszerint a földtermentesítési pénzalap csupán urbéri kárpótlásokra vehető igénybe.

Schnell előadó is több okokból az indítvány ellen szót, mindamellett szavazásra kerülvén, az indítvány határozattá emeltetett s a törvényekbe beillesztett.

A 23-dik §. felett, mely szerint szolgáló bátralek, melyek e törvény kihirdetésétől számított 3 évnél több időről vannak bátralekban, érvénytelenülteknek tekintendők, hosszabb vita keletkezett, melynek folytán 6 módosítvány indítvány merült fel; végre is Balomiri jobbistanya fogadtattak el, mely több indítványt összefoglalt.

Az utolsó 24-dik §., miszerint a törvény azonnal hatályba lép, vita nélkül elfogadtattak,

s elnök tudatván, hogy a közelebbi ülésben a reichsrath-vorlage képezendi a napi tárgyat, ezzel az ülésnek vége lön.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Kolozs megye. M-Szárd, sept. 14.

Mint kezdő gazdák, sokfélék dolgaim; de különben sem tartozván azon sebes tollú vidéki újdonságok közzé, kik akár van, akár nincs valami közérdeklő közlendő tárgy, rögtönöznek s néhány perc alatt készen vannak levelökkel; én csak alkalmilag óhajtam igénybe venni a t. szerk. ur lapja hasábjait; és imé az alkalmat dühöngő szélvész, dörgés, villámlás és borzasztó jégvihar között elhozta folyó hó 12-dike. Ugyanis hétfőn délelőtt 11 órakor Türen fejl nagy hirtelenséggel mindent elnyelével fenyegető fekete felhők tornyosulának össze, s az abból magyaró nagyságtól tyuktozás nagyságig sürin leballó jég egy felóra alatt Türe, M-Szárd, M-Nados, Mera és Korod helységek határain a tavasz gabonákat annyira megsemmisíté, hogy a szalmás gabona sok helyen még le sem kaszáltat, szóval tavaszi vetéseink nagyobb részint megsemmisítették. A jég oly nagy mértékben hullott alá, hogy a hegyek egészen megfehérttek, s még 24 óra eltelté után is lehetett az északi helyekről lapáttal merni a jeget. Az utakat a hegyekről lezuhanó viz annyira leiszapolta, hogy két nap járhatatlannok voltak.

Időjárásunk változó, öszveteinek gyengén ereszenek, szénánk elegendő, de nagyrészt eső-vert, ros; törkubuzánk kevés lehet, mert a mit a jég megbagyt is nincs remény, hogy megérien, oly gyenge.

Végre egy kis furcsa tévedést említek meg, egy itteni — magát jó vadásznak tartó — birtokos a mezel törkubuzája között meg-lötte egy más birtokos társa pujkáját, gon-olván, hogy vadpáva; de azért a jó egyet-értés köztük nem bomlott fel, mi bizonyos tanujele annak, hogy haladunk.

Gerend, sept. 13.

A „Herm Zeitung“ 216-dik számában szóról szóra a következő tart. gyűlési tudósítás olvasható:

„Die Gesuche der Gemeine Hadrév, Kecz, Gerend — um Einverleibung in der Ludaser Kreis des Regener municipiums — werden an den Ausschuss für die neue Landeseintheilung gewiesen.“

Ezen nevezetes életbevágó s természetesen csak is községi hivatalos firma alatt készültetett kérelemről iten Gerenden senki sem tud semmit, még a községi román jegyző sem. Eppen ezért, addig is, míg a nagyobb és kisebb birtokosság özvegy gróf Kemény József, Láng Anoa urasszony vezénylete mellett az illető helyen megteendi a törvényes óvást, ezen ismeretlen kamarán kelt kérelem, s annak intentuma ellen: álljon iten ezafelhatatlan adatképen, hogyan készülnék némely be-ut a köz-ég nevében a kérelmek? *)

A nagyobb és kisebb birtokosok nevében a r. l.

Szind, sept. 5.

A „K. Közlöny“ 100 dik számában a tor-dai r. l. ur jónak látta egy borzasztó tény közbebecsátani, mely szerint itt balálítélet hajtatott végre golyóval a 19 dik században, bizonyos védtelen állatokon. Miért nem jadjul fel r. l. ur minden sertés-toron, minden vágó-hid előtt, minden csirke-ülésnél, hogy ily kegyetlenségek folynak civilizált századunkban?

A tény ez: egy itteni gazda-ember saját-ságos tüzetet folytatott. Nöstény kutája kölykeit elpusztítva, kis malacot szerzett, s azt neveltette fel a kutajatejtel. Ez embernek éppen nem volt szaporító eme sertése, hanem mástól vette a malacot a kutajakozsra. Mi itteni birtokosok a fajszaporítás ezen nemét éppen nem tartottuk nemzeti gazdaszatunk terén honosíthatónak, a jó izlés szempontjából, dacára a 19 diik század legmaterialistább szempontjainak, mi ezen speculatióban meg-boráinkozunk.

Nem vagyunk ugyan orvosok, s nem tudjuk, hogy a kutajatej nevelt malacz ellen egésségi szempontból mi kifogást lehet tenni, annyi tény, hogy említett paraszt gazda sem volt hajlandó megenni azt, a mit ily kosztón nevelt. Mi itteni birtokosok panaszt emeltünk ezen eszmőről gazdálkodás ellen, mely ha nagy terjedést nyer, nagyobb kárt tenné sertés gazdaszatunknak, mint a trichin hirt; mi vel nem nézhetünk, hogy helységünkben ily undorító eljárás által a sertés-tenyésztés híre semmivé tessenék. A szolgabíró ur helyesen felfogta, hogy ily eljárás a gazdák hitelét compromittálja, kérdőre vonta az említett új fölfedezőt, e bevallá, hogy kutajatejten nevelte a malacot a végett, hogy eladja. Ily eljárás

*) Hasonló értesítést vettünk Hadrévről

Szerk.

nyilvános család lett volna, mintán nem hisz-
szük, hogy valakinek kedve volna ily sértést
vásárolni fogyasztásra. A szolgabíró megbe-
csülteté a csoda-malacot, s főbeverette.

Im ez a tény, itéljen felelte a közönség,
ha valjon nem helyi gazdaságaink érdekében
állott ily botránkozató nemét az állattenyészté-
snek honosulni nem engedni, s valjon nem
még keveset tett a szolgabíró, midőn csak a
malacot tette le, s nem szabott szigorú
büntetést az ily állattenyésztőre is?

A 19-dik században r. l. ur még nem halt
ki minden jó izlés, és minden hitel. Mi a
szolgabíró ur eljárásáért nem csak a felelősé-
get magunkra veszszük, de kinyilatkoztatjuk,
ho y ez eljárást még igen szelídek találjuk,
s büntetésre méltónak tartjuk azt, ki helysége-
nkben az állattenyésztés bűnét ennyire ki-
vánta compromittálni.

Több birtokos.

N.-Szeben, sept. 11.

Azt hiszem, hogy itt a gyűléses október
végeig még el fog tartani. Az új politikai fel-
osztás bizottsága néhány nap alatt bevégzi
munkáját, s ezt valamint az azzal kapcsola-
ban álló királyi előterjesztvényeket minden
áron el akarják láttatni még ezen ülésezések
alatt, minthogy a kormány a tél folytán, ezek
alapján akarja megint újból szervezni Er-
délyt.

Az itteni tart. gyűlés megszaporodott Ba-
ricz, Maager, Sipotár, Sterka-Sulucz és Zim-
mermann urakkal. Konrad is az újonnan meg-
választott brassai követet csakugyan meg fog
jelenni. Tóth Samuel szintén itt van.

Maager a közhatalmától hálaíratot s ezüst
sörleget kapott a vasat körüli erőlyes és bá-
tor magatartásáért.

Önökre nézve egy kissé kellemetlen lesz
azon bir, hogy szabatos tudósítójuk a „Sieb
Land. Corr. szerkesztője Grünwald ur itt ha-
gyandja Szebent, s lapja is e hó végével
megszűnik. Grünwald a magyar ált. biztosít-
társaság által Bukarestbe fölgynökölt van ki-
nevezve, s e hó 20-ka körül indul hivatása
helyére, távozása után könyomatu lapját e hó
végéig egyik német gyorsíró szerkesztvén.

Lap helyett lap indul, az objectiv „S.
L. Corr.“ helyett a subjectiv heti lap, az itte-
ni hivatalos translator Békési Mark szerkesz-
tése alatt.

E lap a mostani kormánypolitikát mellett
fog buzogni, veszélyesnek hirdete egy a pas-
sivitást, mint az ellenzéket, tüzhelyétl Szebent
választá, mely város, hogy mennyire illeté-
seink magyar irodalmi központnak, azt min-
denki megítélheti. Hogy szerkesztője minő
politikai felfogással bír, azt kinttente utóbbi
időkben a „Herm. Zeitung“-ban, hol igen sok
szép dolgot ír kolozsvári és vásárhelyi levelek
címe alatt, és a hol különös felfogással
jellemzte a magyar politikai pártárvakat.

Annyi tény, hogy az activ politikai jour-
nalisták növekednek, nem tudjuk mennyi
részben számíthatva arra, hogy élt gyökerü-
ket a magyar közvéleménybe verjék be. Azt
hiszszük azonban, hogy a heti lap gondoskodik
magáról, különben nem is születnék.

Ha komoly irányban haladna, a mit nem
igen hiszünk, *) a szerk. ur csak hasznát
venné, mert ezáltal szabadabb discussiókra
nyerne rést. Valószínűbb azonban, hogy nem
sok vitaközösség lesz egytt.

Az újabb választott magyar képviselők
be nem jöveleért itt sokan zugolnak, ha-
bár jórészt tudták előre, hogy így fog tör-
ténni. Igen sokan azonban azt hiszik, hogy
a kormány ezen többszöri kísérlettel már meg-
győződött, hogy újabb választások elrendelése
által csak tekintélyt kockáztatja, és így
mint eddig, úgy tovább végeztet azokkal, a
kik itt vannak.

A t. gyűlés közel bevégeződése miatt leg-
inkább Szeben bűnkodik. Meg kell adni, hogy
az illetők jól itt tudják marasztalni a pénzt, s
meglehetősen drágán élnek itten.

Egyáltal biztosíthatom, mikép mindent el-
követek; hogy a „S. L. Corr.“ megszűnése
után is innen hiteles tudósításokat vehessen.

— a. —

Kolozsvári ló- és szekér- versenyek 1864.

Az idei ló- és szekérversenyek folyó hó
20, 21 és 22-én fognak megtartatni.

Első és harmadik nap (sept. 20- és 22-én)
lóverseny az úgynevezett „várostójánál“ levő
versenyterén. Kezdeté mind a két napon dél-
után 2 1/2 órakor.

A következő második nap (sept. 21-kén)
szekérverseny. Indulási pont és nézőhely a
külső közép-utca belváros felőli kezdeténél.
Kezdeté reggeli 10 órakor.

A lóverseny-terre a külső-középutczán, s
az ebből jobbra ágazó, legelső, úgynevezett
külső-farkasutczai sikátoron ki, visszajövet
pedig a patautczán kell bajtani.

*) Várjuk be.

Szerk.

Helyek ára a lóversenyeknél:

Egy napra egy páholy . . . 6 ft — kr o. é.
„ „ első hely . . . 1 „ „ „ „
„ „ második hely fe-
„ „ detlen földszinti ülésel . . . 40 „ „ „
„ „ az ülőhelyek kor-
„ „ látán kívül álló hely . . . 10 „ „ „

A szekérversenyeknél:

Egy számozott ülőhely ára 1 ft — kr o. é.
Páholyokra valamint ülőhelyekre a lóver-
senyekhez jegyeket válthatni Tauffer Ferencz
piaczsori vegyes kereskedésében.

Álló helyekre a lóversenyhez, s ülőhe-
lyekre a szekérversenyhez a hely színén a
verseny előtt 3 órával megnyitandó pénztárnál.

Azok számára, a kik a lóversenyek alkalmával akar gyalog, akár lóháton a pályater közepére bemenni kívánnak, az e célra külön készített jegyek szolgálnak belépti jegyül. Egy ilyen, mindkét lóverseny-napra érvényes jegy ára 15 o. é. ft, s szintén Tauffer Ferencz kereskedésében kapható.

Szekérrel a kijelölt helyeken kell menni, jöni és állani rendőri büntetés terhe alatt.

A t. közönség kéri, hogy a futások alatt csendességben legyen és kutyákat oda ne hozzon.

A pályázások részletes programja a verseny napjain fog közzétettni. *)

Kolozsvárt, sept. 16-án 1864.

Az erdélyi lótenyésztési és versenyegylet választmánya.

KÜLÖNFÉLÉK.

— (P. l. t. o.) Az e hó 12-én megjelent „Presse“ ezt a hirt hozza: „A kolozsvári színpadon közlebről egy igen megrendítő esemény történt. Ugyanis, „Thell Vilmos“ című darabot adták elő, melynek utolsó felvonása egyik jelenetében előjön, hogy Thell Vilmos Geslerre lő. C. azonban, ki Thell Vilmos szerepét vitte, rövidlő lévén, D-t rosz helyt irányozta, és egyik szemét ennek következtében kilötte. Ezután D-t kórházba viték, stb.; de jegyzi meg utójjára a jeles színész színpadi működésre több alkalmatlan. A tisztelt bécsi lap a fenebbi közteménnyel valamely csak általa érthető élezet akart faragni, mi azonban bátorokunk kinyilatkoztatni, hogy jelenleg színházunkban egy „Thell Vilmos“-t, mint „Ludas Matyi“-t lehetlenség előadni, egyszer azért, mert színházunk belseje most épül; másodszor pedig, mert színészeink sincsenek itt. Az egész hír alaptalan, légből kapott dolog. Ez oda megy ki, mint mikor kérd az iskolás tanítványtól a diák: „jártál-e Háromszéken?“ — „Zeigye!“ felelt az, az özönvíz előtti korra emlékeztető naivsággal, hisz láttam ott a lőpormalmat és pénzverdet is.“

— Haynald Lajos erdélyi kath. püspök őmlga közlebről Kolozsváron azt Gyula-Fejérvárra, püspöki székhelyére visszatartott. — Megjelent és minden hiteles könyvtárunk kapható „Unitarius kate“ a confirmatioi vallásánitásra, írta Ferencz Józsi hittanár. Ára 40 kr. o. é.

— Biztos hallomás szerint ő c. k. apost. Felsője, mint a hivatalos lap írja, folyó hó 19-kén a kishéri ménest megszemlélni s onnan 20-dikán reggel Komáromba menni, ott mindenek előtt a helyőrség felett szemlélt tartani, s az újonpült vármíveket megszemlélni, aztán pedig a polgári és katonai hatóságok tisztelgését elfogadni, s ebed után egy hid veresénn jelen lenni méltóztatand. Ezen mindenekelőtt csak katonai céloknak és tárgyaknak szentelt kirándulás alkalmával mind a le- mind a visszautazásán minden fogadást vagy bármilyen ünnepélyek elmaradnak. (I. T.)

— Ő cs. kir. ap. Felsője, mint a „Pol. Corr.“ írja, a közlebbi időben többször szándékozik Magyarországon utakat tenni, melyek alkalmával azonban minden hivatalos fogadtatás tiltva lesz. Vilmos és József főherczek magyarországi útját Bécsben ő Felsője útjainak előfutárul tekintik, melyek is arra valók lennének, hogy a magyarokat lassankint készítsék elő a felség hasonló többszöri útjaira.

— A magyar írók segélyegyletének tükéje, olvassuk a „P. N.“-ban, jelentékeny öszszeggel szaporodott gróf Karácsonyi Guido nagylelkűségéből, s a helytartótanács részvevő intézkedése folytán. A helytartótanács az egy-
let elnökéhez báró Eötvös Józsefhez követ-
kező levelet intézett: „A gróf Karácsonyi Guido ur által Rudolf koronázórökös főherczeg ő fenségének öröndetes születése emlékeül tett jótékony célú alapítványának ez idei kamatjövödelméből nevezett alapító kérelmére a magyar írók segélyegylete javára kétezer forint határozott fordítatni, mely összeg mel-

*) September 24-kén lóversén az úgynevezett „lőiskola“ mellett téren a külső középutczá végén, mely alkalomra d. e. 9-10-12-ig d. u. 4-15-17-ig lovakkal kiállítani a ló-tenyésztők eszennel felkérteinek.

tőségnek ezennel azon megkeresés mellett átküldetik, hogy annak az egylet helyben-
gyott szabályaihoz képest leendő hovatfordítása iránt intézkedni ne terbeltséssék. Kelt Budán 1864. aug. 28-kán. Péchy Ferencz. — E nagylelkű alapítvány alkalmát felhasználjuk tudatni a közönséggel, hogy a választmány, a mint biztos forrásból értesültünk, a szabályok értelmében, novemberben össze fogja hívni a közgyűlést, részint, hogy eddigi munkássága eredményét bemutathassa, részint pedig, hogy az ideiglenes választmány helyébe végleges választassék. Ohajtandó hogy ez időre a még kitűn levő ívek beklüdessenek. Az inség eny-
hítlvén hazánkban, reméljük, hogy az egylet iránt ismét ébredező részvétel erősödni fog.

— A magyar országgyűlés összehívása tárgyában, mint a „Pol. Corr.“ teljesen megbízható forrásból értesül, f. b. 12-kén délután Rainer főg. elnöke alatt minisztertanács volt, mely — ugymond az idéztük lap — ha ez ügyben még nem is végleges, de minden-
esetre fontos határozatot fogott hozni. A végleges határozatra, véli a „Pol. Corr.“, alkalmasint bevárják Schmerling urat, ki meg is hagyta, hogy ha Rainer főg. magához bivat-
tadassák ezt vele táviratilag. Ez azonban még eddig nem történt. Ezen minisztertanács a szombatban tartottnak következzék, mely az első volt Rainer főg. visszatérte óta s melyben gr. Zichy Henrik m. kir. udv. korlátnok — mint nemcsak a „Pol. Corr.“ értesül, hanem a prágai „Politik“-nak is sürgönyözik — kifejtette a magyar kérdés határozott megol-
dásának sürgető szükségét, ennek mulhatlan feltételül az országgyűlés összehívását állítván föl. Némelyek a miniszterek közt ezt erősen elleneztek, gr. Zichy pedig az országgyűlés össze nem hívása eselére lelépési szándékát jelentette ki. Rainer főg., ki min-
dig a magyar kérdés mielőbbi megoldása mellett volt, a további tárgyalást a bétőfi tanács-
kozásra halasztotta, s ugyan ő az nap délelőtt magán kihallgatáron volt ő felségénél, kinek is az ügyet hosszabban előterjesztette. Ugyan-
ezen tárgyban a magy. kir. udv. korlátnok ság előadói, Privitzer útk. tanácsos elnöke alatt, már esztörtőkön tanácskoztak. Minő programmal szándékozik gr. Zichy az országgyűlés elé járulni, a „Pol. Corr.“ nem tudja; azt azonban meri állítani, hogy inkább fogják teljesíteni az országgyűlés összehívása iránti kívánatát, semhogy megengedjék lelépését. A „Pol. Corr.“ ujjog az is állítja, hogy ő felségének komáromi útja kapcsolatban van, bár csak közvetve is, további lépésekkel. Mondja továbbá, hogy a hg. primásnak előleges bir-
pál jelentések nélkül történt megjelenése Bécsben szintén közel áll a fennforgó kérdéshez. Ugyanezt mondhatni gr. Pálffy Mór kir. helytartó, gr. Coróni katonai parancsnok és gr. Török Bálint bétszemélyes táblai elnök ő excáinak Bécsbe utazáról is. A hivatalos „Wiener Abendpost“ mindezen dolgokról nem szól. A többi bécsi lap is hallgat, csak a „Wanderer“ emlékszik meg a „Politik“ fenn-
említett sürgönyéről, melyben gr. Zichy be-
következtető lelépéséről is van szó, s úgy vélekedik, hogy ez az egész sürgöny a mese-
világba való.

— A magy. udv. korlátnokság, mint a „P. Bote“-nak Bécsből írják, elhatározta, hogy megengedi a nagy elvkérdések vitatását saját útján — „föltéve, hogy az ellenzéki magatartás nem fordul a birodalom alaptörvényei ellen.“ Az utasításokban, melyek, mint a levelező jelenti, legközelebb Magyarországra küldetnek, az alaptörvények fogalma is bizonyosan szabatosan körül lesz írva.

— A szigetvári Zrínyi halálának évnapját Szigetváron e hó 6-dikán régi szokás szerint megünnepelték. Az ünnepélyt, mint a „Hon“-nak írják, a „Szózat“-tal kezék meg, melyet a nagyszámu közönség levett kalappal énekel; azonban az első versszak éneklése után a további éneklést a helybeli hatóság betiltotta, mi a közönségnek annál zokonabban esett, mert Pécsen a dalárda ünnepély-
alkalmával a „Szózat“ éneklését nem gátol-
ták meg. Ezután a közönség nagy része a „Korona“ vendéglőbe vonult, hol Kölcsey „Hymnusát“ kezék énekelni, de ettől is el-
toltattak, s a jelen voltak hazaparancsolták. Másnap a helybeli városi templomban tartottak gyászmisét, mely után Peintler József pécsi tanár tartott beszédet.

— A prot. jogakademiákra vonatkozólag a tisztántul b. h. egyházkerület, Debreczenben tartott legutóbbi gyűlésen elhatározta, hogy e tanintézetek fenállásának jogszerisége kimutatván, az általuk kiállítandó államvizsgálati bizonyítványok érvénye iránt ő Felsőjehez kérelem nyújtassék be.

— A kolozsvári kir. jogakadémia igazgatósága köztudomásra kívánja hozni, miszerint ezen jogakadémia az 1864-ik tanév folyó évi október 1-ő napjával kezdődik olyformán, hogy a beiratások oct. 1-8-kaig folynak, a jogi és államtudományi előadások pedig oct. 5-én veszik kezdetüket. Egyuttal tudomásra hozza azt is, hogy ezen kir. jogakademián a

mult tanévben, 145 bekeblezett joghallgató volt, kik nemzetiségre nézve így oszlottak meg: volt 75 magyar, 45 székely, 3 német, 15 román, 4 örmény, 1 tót, 2 izraelita; vallás szerint pedig: 61 rom. kath., 12 görög kath., 31 helvét hitvallásu, 4 ágostai hitű, 35 unitarius, 2 izraelita. Kolozsvárt, sept. 15. 1864.

A kolozsvári kir. jogakadémia igazgatósága.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. Mintán a belfásti zavarok tárgyában a rendőri vizsgálat bevégeztetett, kiderült, hogy a csendbáborítások 9 napja alatt 176 személy sebesült, s 9 öletett meg. A városban 4000 főnyi rendőrség s katonaság volt, s a befogatott zavargók száma csak 50-re megy, holott pedig félóra alatt tizszer annyi egyént is méltó joggal, s bizonyosan a város üdvére lehetett volna befogatni. Ezenfelül amaz 50 egyén legnagyobb részben csupán jogszerítlen fegyver-birtoklás szelid alakjában fog a vádlottak padjára helyeztetni. Minél tovább folytatattak a vizsgálatok, annál világosabban kiderül a városi hatóságok ügytelensége.

Londonban jelenleg nagy érdeket gerjesz-
tenek ama társulat lépései, mely oly czélból szerveztetett, hogy az ama társulat lépései, mely oly czélból szerveztetett, hogy az amerikai háboru megszűnését eszközölje. Ezen társulat mindenfelől aláírásokat gyűjt egy oly iratra, melyben az amerikai nép a déli államokkal békekötésre fogna felszólítani. Már több, mint fél millió név van aláírva. A gyár-
kerületekben a nép tömegesen írja alá ezen kérvényt. Londonban az utczák szögletein külön egyének állanak, egyk kezükben a kérvényt, s másikkban a névsort tartván, mit alá-
írás végett ajánlanak. Legalább is 2 millió aláíróra számítanak, s erre az irat Adamsnak, az Egyesült-Államok követének fog átnyuj-
tatni.

A hivatalos lap egy oly tartalmu értesítést közöl, miszerint jövőben az amerikai had-
folytatók valamelyikének egyetlen hadihajója sem fog valamely angol kikötőbe behocsáttatni lefegyverzetés vagy eladás végett.

A „Daily News“ azon hirt közli, hogy Brasilia elvetette Angolország javaslatait a diplomatiai viszonyok ujra felvételének tárgyában, mit a portugali király ajánlott s az angol kormány elfogadott.

London, sept. 10. A „Morning Post“ rendkívül heves cikket közöl Poroszország ellen. Nevezett lap a legélesebben kárhözátja Poroszországnak hadi kárpótlására, s a dán hajóraj egy részének átadására vonatkozó követelést.

Franciaország. A „Moniteur“ azon sept. 1-ől kelt cs. rendeletet közli, melynél fogva Magenta hg. tábornagy Algir főkom-
mányzójává, az ideiglenes kormányzó, Martimprey tábornok pedig senatarrá nevezet-
nek ki.

A „Patrie“ értesülései szerint most már világos, hogy a két német nagyhatalmasság s Dánia közt kötött fegyverszünetnek, mely j. hó 15-kén jár le, meg kellend hosszabbítatnia. Valóban ha szinte megengedjük is, — a mint ez valószínű — hogy a Jütland és Schleswig közti határvonal kérdését még amaz időpont előtt véglegesen el lehetend dönteni, ugyanazt nem lehet remélni a pénzügyi kérdést illetőleg, mely iránt tetemes véleménykülönbség uralkodik a bécsi értekezleten lévő képviselők közt. Míg a német meghatalmazottak a hadi költségeknek kívül még a Sund-vámok megváltásából, s a királyság egyéb activ segélyforrásaiból eredő pénzalapnak a hercegségek s Dánia közti felosztását is kívánják, a dán meghatalmazottak a kopenhágai kabinetől azon parancsot kapták, hogy ezen követeléseknek erőlyesen ellenszegüljenek. Ugyanezen ellenszegülés fogna hifejtetni Németországnak azon követelése ellen is, miszerint Dánia hadiszereli s hajóhadának egy része a hercegségeknek adassék át. E szerint újabb haladéokra leendő szükség arra nézve, hogy a végleges egyetértésnek ezen komoly végső akadályai elháríthatassanak.

Poroszországnak Dánia irányában magatartására vonatkozólag a „Temps“ következő közlés hoz:

„Drouyn de Lhuys egy, a mult hóban el-
küldetett sürgönyben — mely a berlini francia követ nyilatkozatainak sugalmazására volt szánuva — azon reményét fejező ki, miszerint a porosz kormány, a győző jogait méreketlenül használnál föl, Dániára csupán jogos föltételeket fog szabni. Mint Berlinből írják, Bismark természetesen ugyanazon alakban, t. i. szóval, s nem hivatalosan válaszolt a francia kabinet ezen közléseire. Ugy látszik, ezen tárgyat fejti ki Bismark egy Párisba küldött sürgönyben. Ezen sürgöny azt igekeznék bebizonyítani, hogy a béke-előzetek 1. s 2-dik cikkeiben említett területi áldozatokért Dániának némi tekintetben kárpótlás adatott a 3-dik cikk által, mely a hadiköltségeket a hercegségekre rója.

Továbbá a sürgöny még arra is figyelmeztet, hogy noha Bécs- s Berlinben először a ribei enclavé követeléséről is szó volt, utóljára mégis ama kettőt dániál hagyják. Azt sem lehet feledni, hogy Dánia Arrée szigetét is megtartja, mely mindig Schleswighez tartozott, s mely Alsen után a hercegség keleti partjának legnagyobb s legtermékenyebb szigete. Ezen sürgöny — ha ez még eddig meg nem történt volna — legközelebb bizonyosan Drouyn de Lhuys elé fog terjesztetni.

A „Mém. dipl.“ határozottan megczáfolja azon közléseket, mintha Francia- s Olaszország közt a római kérdésben újabb egyezmény létesült volna. Szerinte ezen úgy a m. évi nov. 5-ki trónbeszéd óta egyetlen lépést sem tett előre, mely trónbeszédben — mint tudjuk — ezen, valamint számos más kérdések megoldása egy jövőbeli általános európai congressus számára tartatott fenn. Nem lehet föltenni, hogy Franciaország eltérne egy ily ünnepélyes nyilatkozattól, s hogy az olasz államférfiakat meghagyná azon hitükben, miszerint a római kérdést az ő illetékességük-höz fogja utasítani.

Páris, sept. 11. A hercegségekben az augusztinburgi párt hajlandó a lakosság megszavaztatására. Törökország, Franciaország, Anglia és Olaszország visszavonják hajórajukat Tunisól.

Páris, sept. 10. A francia csapatoknak Mexikóból visszahívását elhalasztották addig, míg a juaristák teljesen meggyőzöttek.

Fazy Jamest ide várják.

Páris, sept. 12. Miksa mexikói császár sept. 10-én 4 hétig tartó körutat fog tenni az országban. A 16-ki nemzeti ünnepély után Vera-Cruzt is meglátogatandja. Scherzenlechner és Iglesias kísérik el a császárt. Távolléte alatt a császárné viendi a kormányt.

Olaszország. Az „Opinione“-nak egy Formiából folyó hó 6-ról 8-ig sürgönye jelenti, hogy Guilianno, elbírhezt briganti főnök, Sipiciano közelében, a királyi karabélyosok által megsebesített s elfogatott.

Nápolyban f. hó 8-án Garibaldi bevonulása s a Bourbonok kizűzetésének évnappja nagy élénkséggel ünnepeltetett meg.

Németország. Mint az „Ostf. Post“-nak Wiesbadenből távirják, ott Napoleon császár számára szállások rendeltettek meg, s Gortsakoff herceget szintén várják Frankfurtba.

Majna melletti Frankfurt, sept. 10. Híre jár, hogy a porosz király, az orosz császár és Napoleon császár itt találkoznak. A szövetség az örökösödés kérdését eldöntés végett a conferentia elibe terjeszteti szándékszik.

Berlin, sept. 10. Forey és Canrobert tgyokat ide várják a hadgyakorlatokra.

Berlin, sept. 10. A „Kr. Ztg.“ szerint Lengyelországban egy levél fogatott el, melyben lengyel részről azon utasítás foglaltatik, hogy vallatásoknál azt kell mondani, hogy a felkelők czélja nem volt egyéb, mint Lengyelországnak Gallicziával együtt egy osztrák főherceg alatti visszaállítás.

Kiel, sept. 11. Bismark teljesen megakadja semmisíteni a szeptemberi alkotmányt. Angustenburg hg. erre hajlandó lenne, környezete legalább felhívást akar innézni az országos képviselőtökhöz. A lapok határozottan bismark-ellenesek. Nagy az izgalom.

Berlin, sept. 13. A „Spen. Ztg.“ keddi számában a legjobban értesült oldalról arról értesül, hogy már a legközelebbi napokban várják némely dél-németországi államoknak az újraszervezett vám-egylethez csatlakozását; október 1-ig hihetőleg mindnyájan csatlakozni fognak.

Az „Itzehoe Nachr.“ egy frankfurti levelezést hoz, mely szerint egy frankfurti bankár (Erlangen) a porosz királynál való audientiála alkalmával, a király szájából arról értesült volna, hogy az augusztinburgi herceg legközelebb be fog igátatni. Bismark is jelen lett volna az audientián.

Ujabb. Páris, sept. 12. Rouher államminiszter az államtanács elnökével, Rouland miniszter senatortól nevezetett. Persigny állítólag a belügyért tárczát kapta. Híre jár, hogy a német hatalmasságok, Franciaország és Anglia közbejötté folytán, Dánának területi engedményeket szándékoznak tenni.

— London, sept. 12. Hiteles kütfőből merített tudósítás jelenti, hogy a német nagybatalmasságok s a dán kormány a fegyverszünetnek jár. végéig meghosszabbításán alkudoznak.

— Bern, sept. 13. A szövetségi tanácsba érkezett jelentés szerint a francia kormány Fazynek Schwájczsal batáros francia departementban való tartzkodását ellátotta.

— Haaga, sept. 9. Jáva szigetén a cukortermelés rosszul ütött ki; a tavalyihoz képest 30 ezer tonna csökkenés mutatkozik.

— Páris, sept. 13. Attól tartanak, hogy Spanyolországban közelebbi forradalmi mozgalom tör ki. A „Patrie“ czikkében valószínűsíti fejtegeti annak, hogy Ausztria az olasz királyságot elismeri. Miksa császár vasuti engedélyt adott ki Mexico számára.

Gabonaár Kolozsvárt sept. 15-én 1864
(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztabúza 3 frt 60 kr. Elegybúza 2 frt 80 kr. Rozs 1 frt 70 kr. Árpa 1 frt 40 kr. Zab — frt 90 kr. Törökbuza 2 frt 80 kr. Pityóka — frt — kr. Marhahús 13 kr.

Bécsbőlre September 16-án: Nemzeti kölcsön 79.55. 5%. Metalliques 71.40. Bank-részevény 776.—. Hitel-részevény 186.30. Váltó Londonra 116.—. Ezüst 115.75. Arany 5.52. 1860-diki Állam kölcsön 93.—.

September 14-én: Urbéri kárpótlási kötvény Magyarországi 74.25. Erdélyi 72.25.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

1423. et 1864.

(231)

(2—3)

Csöd hirdetmény.

Az oláh-topliczai község jegyzői állomásnak betöltésére, a mely egyesítve van az adószedés és földbirtok nyilvántartással, ezennel csöd nyitatik.

Az évi fizetése ezen állomásnak 440 frt. o. é. szabad szállás. és a föld nyilvántartási munkálathoz, minden változott és megigazított földrésztől (Parcella) 10 kr. o. é.

Ezen állomásnak elnyerésére megküldött, hogy a folyamodók szabályszerű felszerkesztett folyamodásaikat, a melyekben kimutatva legyen annak:

- 1) erkölcsös és politikai jó magaviselete;
- 2) tudomása a 3 havi nyelvnek, de különösen a román nyelvnek;
- 3) az eddigi szolgálati minémisége, és gyakorlottsága hivatali ügyeknek kezelésében;
- 4) végzett iskola tanulmányai;

négy hetek alatt ezen hivatalhoz benyújtás.

Vétsi járás szolgabírói hivataltól.

Déda, september 4 ik 1864.

Fink József, szolgabíró.

NEM HIVATALOS.

(236)

(1—2)

Alólikt kereskedésben fölvetetik egy 14 éves jó háztól való ifjú **tanuló-nak**, ki a magyar és német nyelvben, úgy írásban is jártas legyen.

SCHÜTZ KÁROLY.

(235)

Hirdetményes idérés.

(1—1)

Datki **Korodi Ilona** elbujdosott férje datki **Bot József** ellen a felső-fejérköri unitárius alpai széken válpórt indítván, az irt alpai szék nevében **Bot József** felszólítatik, hogy 1865 febr. 15-dik napján F.-Rákoson, az említett egyházköri esperesti hivatal előtt személyesen jelenjék meg.

Ürmös, sept. 15. 1864.

Gálfalvi István,

felső-fejérköri unitárius esperest.

(234)

(1—1)

Megjelent Eggenberger Ferdinánd könyvkereskedésében:

AMOR és HYMEN.

a szerelem és házasság lefátyolozott titkai; nélkülözhetlen tanácsadó szerelmesek, jegyesek, s új házaspárok számára.

Második javított kiadás. Ára 50 kr.

Kapható: Minden hazai könyvtárban, Kolozsvárt Stein Jánosnál.

(237)

Szíves figyelmeztetésül!

(1—3)

Az alólikt igazgatóságához közel és távolból, előszóval és írásban intézett, számos tudakozódásokkal találkozás, s azoknak a brassai közönséges nyugdíj-intézet elölgyeinek szüntelenül növekedő elismerése mellett, lehetőségig illő kielégítése végett, a következők köztudomására juttatik:

A beállítás, mint évenként egy az idén is január hó kezdetével már elkezdődött, s **legfennebb** is még csak október hó végéig történhetik meg. A ki ez időt elmulasztja, egy egész évet, s ezzel egy egész nyugdíj veszít. Vajha azért minden szülő, kiknek magzatjaik jövőjüktől szívódnak fekszik; vajha minden férjek, kik élettársuk egykori sorsa iránt nem közönyösök; vajha végre mindenki, a ki önnön magának javát akarja, sietnének, még mielőtt a kiszabott idő **lefolyna**, olyilletékkel, minőt vagyoni helyzetük csak megenged, belépni ezen intézetbe! Az elmulasztás felett nem egy nyilvánította már eddig is hangosan bánatát, midőn az olyanoknak nyugdíj-vonásait szemlélte, a kik immár aratni kezdték azt, a mit az előre gondoskodó szeretet számukra vetett. Mert jóllehet folytonosan s évenként be lehet ugyan az intézetbe, először avagy ismételve lépni: de az **egyszer elmulasztottat még sem lehet soha helyrehozni.**

Egyébiránt ezen intézet vagyona, a legutóbbi közzétett, 1863-dik évi december 31-diki gyarapodási kimutatás szerint, már **458,628 frt, 37 kr-ra** megy, a mi az összes tagok tulajdonosa, s a mire nézve minden ujonnan beálló részvényes tag birtokostársává válik. S bizonyára alig lehetend másutt, aránylag csekélyebb áldozattal nagyobb előnyhöz jutni mint itten, a hol lelkiismeretes kezelés mellett, **minden bevételek** egyedül arra fordítatnak, hogy azon szép emberi czél eléérések, miszerint:

„Egyesült erővel egyik a másikat kölcsönösen gyámolítsa, s szükség és fogyatkozás ellen biztosítsa.“

Mert itt a vagyonnal is éppen oly gyorsan részese lehet, 17-szeri 1 frt 26 kr. o. é. pénz-ből álló csekély évi illeték fizetés által, egy olyan intézet jótékonyágának, a mely az életben maradónak a nekie adottat kamattal fizeti vissza, mint a vagyonos ezerekre menő részvény illetéke által, csak hogy itt, mint méltányos, a befizetett évi illeték nagysága, valamint az inkább vagy kevésbé előhaladott életkor, minden egyes tagra nézve mértékül szolgál a rész-szedésben.

Az igazgatósági iroda van Brassóban, a lóp'aczon 35 szám alatt. Nem helybelieknek szabadságukban áll belépési nyilatkozatukat az alább irt ügyők uraknál tenni meg s következő évi illetékeiket is ott fizetni le. A hol pedig ügyönkösegek még nem letettek, ha biztos kereskedő házak, vagy más alkalmas személyek jelenteknek e végett, s az elő-jökhöz terjesztendő feltételeket előadják, készséggel fognak ilyenekké kinevezetni.

Ez alkalommal felkeretnek egyszerűmind azon tisztelt részvényesek is, a kik folyó évi illetékeikkel talán még hátralékban volnának, hogy ezeknek befizetésével annyival inkább siessenek, mert a felvételi és befizetési idő vége hétébén az összecsoportosítás nagyobb, hogy sem mindennek ohajtott pontossággal lehessen eleget tenni, s a befizetésnek **októberben tulra elhalasztás** mulhatatlannal egy egész nyugdíj év elveszését vonná maga után, minthogy szabályilag a tíz hónapnyi, ugyint a január elejétől október végeig tartó, hosszú időköz az illetékek befizetésére van határozva, a más két hónapok november és december, pedig a sokféle számításokra hagyattak fenn, s utólagos fizetéseknek lehetetlen helyet adni, hogy zavar ne támadjon általa.

A brassai közönséges nyugdíj-intézet Igazgatósága.

Külső ügynökök:

Alvinczen, Istvánffy János ur	Nagy Enyeden, Vajna Antal ur.
Apáthinon Duna-Bácskában, Bartl József ur.	Nagy-Váradon, Lucz Gottier Jakab Lőrincz ur.
Bécsben, főügynökség, Preidel Frigyes ur.	Nyiregyháza, Szabolcs vármegyében Magyar-Bes-terezén, Láni Ede ur.
Bikfalván, Bőjte József ur.	Páncsován, Rauschman Károly és fiai urak.
Bilinen, Csehországban, Lázersfeld Simon ur.	Pécsen, Rabák Gaztáv ur.
Borgó-Prandon Tischler Antal ur.	Plojesten, Stiebler Ede ur.
Botfalván Horváth Péter ur.	Pozsonban, Shauer József ur.
Brüxben, Csehországban, Dietrich Ferencz ur.	Prágában, Cseh, Morva-, és Sziléz országokra Buda-Pesten, főügynökség, Steinacker Samu ur.
Bukaresten, Frank András Ede ur.	főügy ökség, Kitzner testvér urak.
Csarnátfalun, Binder Lajos ur.	Prázmáron, Grosz Lőrincz ur.
Csernoviczon, Bukovinában Soczewan János ur.	Rozsnyón Römer Károly János ur.
Debreczenben, Szepessy Antal ur.	Sárkányon, Krafft Károly ur.
Duppaun, Csehországban Tiehy A. C. ur.	Segesvárt, Misselbacher Károly Frigyes ur.
Erzsébetvárosban, Schmidt András ur.	Sepsi-Feldobolyon, Bartha András ur.
Eszéken, Kramer József ur.	S. psi Szt. Györgyön, Roll Károly ur.
Fehérttemplom, a Bánáiban, Feigel F. A ur.	Sibergen, Szász-Tyukos, Kobor, Lebnek, Ga-rád és Weiskirchre kihatolag Schärer Pál ur.
Feketehalm, Ziegler Mihály ur.	Szász-Sebes, Binder Frigyes ur.
Fiumében, Depoli I. ur.	Szász-Keresztúron, Sz.-Erked, Sz.-Buda, Sz.-Fogarásban, Leutschaff Károly ur.
Fókán, Moldovában Römer Frigyes ur.	Dalya, Sz.-Kézd, Miklóstolke, Bene, Mese, és Rádossal együtt, Schusztar Mihály Adolf ur.
Földváron, Alstädter János ur.	Szász Régenben, Alczner József ur.
Gy. Fejérvárt, Megay C. M. ur.	Szászvárosban, Leonhárd Frigyes József ur.
Gyergyó Szt. Miklóson, Kristoffy Antal ur.	Szász Ugrán, Albrich Vilmos ur.
Halmágyon, Koszta József ur.	Szebenben, Zúrner J. et Mathias urak.
Haczfelden, Telbisz János ur.	Szeretben, Bukovinában, Quirsfeld Ede ur.
Hermányon, Boltresz Mihály ur.	Szegeden, Policzter Salamon ur.
Höttingenyen, Foith János ur.	Székelly Udvarhelyt, Beczási Manó ur.
Ilyefalván, Séra László ur.	Szt. Agóthán, Szászbalom, Jakobsdorf, Maga-rei, Morgouda, Ujváros, Rozsanda, Schönberg, Kassán, Steinner Gottlieb Agoston ur.
Jassyban, Petrich C. ur.	Waadt, és Vessződdel együtt Maurer György ur.
Kassán, Csizsár Mihály ur.	Szentecen, Magyarh. Veinmann Salamon ur.
K. Várárhelyt, Csizsár Mihály ur.	Szilágy-Somlyón, ifj. Lázár János ur.
Kézsmárkon, Magyarhonban, Szepko C. N. ur.	Ceskméten, Magyarhonban, Reiner Adolf ur.
Kölnhalm, Nagelschmidt Agoston ur.	Selmecen, Magyarh. Vozniakowsky Ferd. ur.
König-Gräuzen, Csehországban, Riedl A. R. ur.	Kolozsvárt, Schell Mihály ur.
Krakóban, Kollmer Károly ur.	Kőhalm, Nagelschmidt Agoston ur.
Krizbán, Foris Márton ur.	König-Gräuzen, Csehországban, Riedl A. R. ur.
Laibachon, Zunder Gergely ur.	Tordán, Scholtész János Albert ur.
Lemberg, Horn A. ur.	Thurnu Severinen, Bömchesz János Károly ur.
Magyaroson, Galter György ur.	Ujegyházon, Czámémer József ur.
Mármaros-Szigeten, Jekeli József ur.	Ujfalun, Képe János ur.
M. Ujvárt, Grün Israel ur.	Vácson, Reiser Fülöp ur.
M. Várárhelyen, Vittich József ur.	Véresmarton Cloos János ur.
Medgyesen, Wachman Károly ur.	Verspatak, Sztankay Ferencz ur.
Mező-Berényen, Kirner Ede ur.	Vidombákon, Türk György ur.
Migliczen, Morvában Docopil Károly ur.	Zalában, zaláni Séra Zsigmond ur.
Nagybányán, Schusztar József ur.	Zalathán, Dr. Gerbert Károly ur.
	Zaleszezikon, Gácsországban, Schildenfeldi Schiller Leo ur.
	Zentán, Magyarhonban, Wolfinger Adolf ur.

Nyomatott az ev. ref. fűtanoda betűivel (Bel-farkasutóza 74 sz.)